

Vedlegg I: Kommentarer til EDs forslag til Forskrift til havbunnsmineralloven

Under kommenteres paragrafer som berører forhold innenfor våre ansvarsområder. Kommentarene er overordnet, og foreslåtte innspill til endring i ordlyd på enkelte av paragrafene er ikke dekkende for våre samlede kommentarer til forskriftsutkastet.

Kommentar til § 1 Virkeområde:

Vi ber departementet vurdere å tydeliggjøre hva som er formålet med forskriften og at forskriftens saklige virkeområde er undersøkelse og datainnsamling, og ikke utvinning.

Kommentar til § 3 Søknad om undersøkelsestillatelse, bokstav d:

Vi anbefaler at ordet "kjente" strykes. Det bør etter vårt syn gjøres en vurdering av miljøforholdene i det aktuelle området basert på kjent kunnskap, men denne må også omfatte kunnskapsmangler.

Det bør fastsettes i kapittel 2 at søknad om undersøkelsestillatelse skal sendes på høring til berørte myndigheter og andre interessenter. Dette er i samsvar med reglene for undersøkelsestillatelse i den nye mineralloven (se § 4-5 siste ledd [Prop. 71 L \(2024–2025\) - regjeringen.no](https://lovdata.no/dokument/Prop/2024-2025/L0111)).

Kommentar til § 5 Meddelelse av opplysninger i forbindelse med undersøkelser, fjerde ledd:

Vi anbefaler at fjerde ledd begrenses til geofysiske data, som spesifisert i andre og tredje ledd.

Kommentarer til § 6 Søknad om utvinningstillatelse, bokstav d:

Vi anbefaler at ordet "kjente" strykes. Det bør gjøres en vurdering av miljøforholdene i det aktuelle området basert på kjent kunnskap, men denne må også omfatte kunnskapsmangler.

Det bør også inn et punkt om at søknaden må inneholde informasjon om undersøkelsene som planlegges gjennomført, samt et punkt som beskriver eksisterende aktivitet i området, som fiskeri og havforskning, for å kunne vurdere den samlede belastningen.

Det bør fastsettes i kapittel 2 at søknad om utvinningstillatelse skal sendes på høring til berørte myndigheter og andre interessenter. Dette er i samsvar med reglene for undersøkelsestillatelse i den nye mineralloven (se § 4-5 siste ledd [Prop. 71 L \(2024–2025\) - regjeringen.no](https://lovdata.no/dokument/Prop/2024-2025/L0111)). En slik høring vil gi Miljødirektoratet en mulighet til å vurdere behov for søknad og tillatelse etter forurensningsloven. Tilstrekkelig informasjon til å forstå sakens bakgrunn, og informasjon som er relevant for berørte myndigheter, må inngå i høringen.

Kommentarer til § 8 Kriterier for tildeling av utvinningstillatelser og utøvelse av virksomhet i henhold til utvinningstillatelser mv:

Vi mener miljøhensyn og miljøkompetanse bør være en del av kriteriene for tildeling av utvinningstillatelser.

Vi foreslår at det presiseres i kriteriene for tildeling av utvinningstillatelse, at tillatelse bare kan gis om kravet til forsvarlig mineralvirksomhet, inkludert kravet til ivaretagelse av miljøhensyn, er oppfylt, sml. § 4-3 i forslaget til ny minerallov.

Kommentarer til § 10 Innsamling, innsendelse og rapportering av data, materiale og opplysninger, andre ledd:

Miljødirektoratet stiller spørsmål ved at kun biologisk materiale er nevnt i andre ledd og foreslår at "biologisk materiale" erstattes med "miljørelaterte data, materiale og opplysninger".

Krav om miljørelaterte data, materiale og opplysninger må settes i samråd med Miljødirektoratet. Paragrafen nevner at Miljødirektoratet skal konsulteres. Det er uklart hva en slik konsultasjon innebærer, og dette bør tydeliggjøres. Etter vårt syn bør det etableres rutiner for å sikre samordning mellom Sokkeldirektoratet og Miljødirektoratet, se for øvrig våre overordnede kommentarer til håndtering av miljødata.

Miljødirektoratet foreslår også å stryke "med mindre taushetsplikt er til hinder for dette" i siste ledd, da det i § 12 står at bestemmelsen i denne paragrafen ikke skal være til hinder for utveksling av informasjon med Havindustritilsynet, Miljødirektoratet eller andre myndigheter som departementet utpeker.

Kommentarer til § 12 Taushetsplikt:

Tekst i første ledd "Opplysninger av enhver art som meddeles myndighetene i forbindelse med søknad om utvinningstillatelse, skal være underlagt taushetsplikt inntil utvinningstillatelsene til de aktuelle områder er tildelt", må endres og avgrenses til det som er taushetsbelagt informasjon. Miljødirektoratet mener søknad om utvinningstillatelse bør sendes på høring. Eventuelle taushetsbelagte opplysninger kan skilles ut i separate vedlegg som unntas høring.

ED foreslår at det ved fastsettelse av taushetspliktens lengde skilles mellom tolkede data, omsettelige data og øvrige data. Ut ifra det vi kan lese av høringsnotatet gjelder dette geologiske data. Dette kommer imidlertid ikke fram av forskriftsforslaget. Vi mener at dette må presiseres. Som presisert i høringsnotatet, bør miljørelaterte data kun omfattes av taushetsplikt dersom dataene også inneholder geologiske forhold som er underlagt taushetsplikt etter § 12, så fremt ikke de beskyttelsesverdige opplysningene/dataene kan sladdes eller klippes bort. Dette kan være tilfelle for videoopptak av havbunnen. Tolkede arts- og habitatdata fra visuelle data (video/stillbilder) og akustiske undersøkelser bør imidlertid ikke være omfattet av taushetsbestemmelsen.

Det er på generelt grunnlag viktig at miljøinformasjon som også er omfattet av § 12, ikke underlegges taushetsplikt i større grad eller lengre tid en strengt nødvendig.

Det er ønskelig at miljøinformasjon er frigjort i størst mulig grad både for relevante myndigheter og offentlige kartleggings- og kunnskapsprogrammer (inkl. Mareano) og for andre interessenter (for eks. forskningsmiljøene) samt allmenheten, jf. miljøinformasjonsloven.

Kommentarer til § 14 Beskyttelse av aktive hydrotermale strukturer mv:

Vi er enige i omtalen i høringsnotatet om at koraller og svamper kan påvirkes av inngrep og nedslamming og at de vil bruke lang tid på gjenoppbygging etter skade. Samtidig har vi ennå ikke god nok oversikt og kunnskap om biologien i dyphavet til at kun svamper og koraller bør nevnes spesielt i forskriftene. Omtale av sårbare miljøverdier bør generaliseres, slik at forskriftene er dekkende også etter hvert som kunnskapen om miljøverdiene i dyphavet forbedres. Vi mener begrepet "truede eller sårbare arter og naturtyper" bør brukes, fremfor "svamper og koraller".

Som påpekt i overordnede kommentarer bør forskriftene begrenses til å fastsette plikten til innsamling av miljødata, mens mer detaljerte krav bør stilles i arbeidsprogram og utvikles som retningslinjer som det kan vises til i arbeidsprogram. Dette er også i tråd med det departementet selv skriver i høringsnotatet til mineralvirksomheten om at virksomheten er i en tidlig fase, og at det må forventes at krav til datainnsamling og rapportering kan bli endret ettersom vi får mer erfaring og kunnskap om virksomheten. Vi mener det derfor ikke bør spesifiseres i forskriften hvor miljødata skal rapporteres.

Vi påpeker at det er viktig at krav om miljørelaterte data settes i samråd med Miljødirektoratet. Miljødirektoratets rolle bør derfor fremgå av bestemmelsen, på samme måte som i § 10.